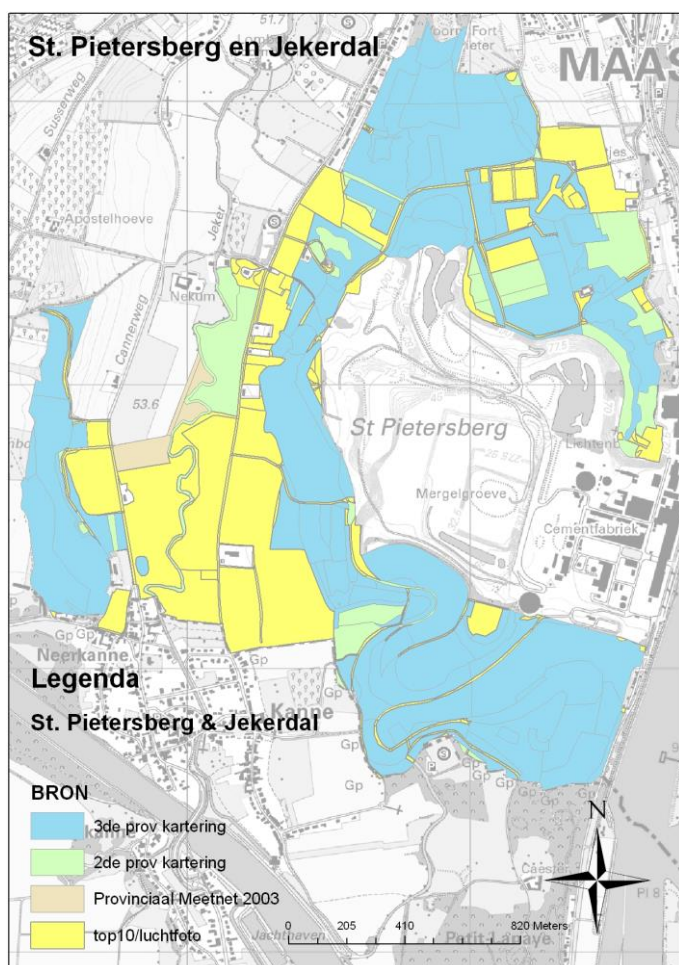

De basis voor de kaart wordt gevormd door vegetatiekarteringen uitgevoerd in opdracht van de provincie Limburg. De huidige oppervlakte, verspreiding en kwaliteit van de habitattypen in het gebied Sint Pietersberg & Jekerdal is vastgesteld op basis van de - meest recente - beschikbare vlakdekkende karteringen van het gebied.

Bronnen:

- 3^e vlakdekkende kartering van de Provincie Limburg, 2006-2010, (in 2009 uitgevoerd in dit N2k-gebied)
- 2^e vlakdekkende kartering van de Provincie Limburg, 1991-2007
- Provinciaal Meetnet, 2003
- Conceptbeheerplan Sint Pietersberg & Jekerdal, 9 augustus 2009
- Flora waarnemingen, Natuurmonumenten, Provincie Limburg
- Expert-judgement op basis van veldbezoeken/veldkennis
- Luchtfoto/Top10

In onderstaande figuur zijn de voornaamste bronnen opgenomen. Expert-judgement en floragegevens zijn in aanvulling op deze bronnen gebruikt.

Figuur 1: Gebruikte bronnen habitattypenkaart Sint Pietersberg en Jekerdal.

Vertaalslag

De provincie hanteert een eigen vegetatietypologie. De door de provincie gekarteerde vegetatietypen zijn met behulp van een eigen vertaaltabel vertaald en vervolgens toebedeeld aan de habitattypen waartoe ze behoren volgens het "Natura 2000 Profielendocument" (LNV, versie september 2008). Hieronder is in een toelichting per habitatype de vertaalslag inzichtelijk gemaakt voor de in het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal voorkomende vegetatietypen.

De vertaaltabel gebruikt voor de omzetting van de provinciale vegetatietypen is opgenomen in het excel-bestand "Vertaaltabel Limburgse vegetatietypen naar habitattypen" (versie 25 februari 2014). Zie bijlage I. De vlakken waar geen kartering voor beschikbaar was zijn aan de hand van de luchtfoto en Top10 kaart beoordeeld.

De oppervlakte is weergegeven in m2.

Toelichting vertaling naar habitattypen

H3260A Beken en rivieren met waterplanten

Dit habitatype is geschrapt in de 99%-versie van het aanwijzingsbesluit. De soort Vlottende waterranonkel wordt al langer niet meer waargenomen in de Jeker. Bij een specifiek op de Vlottende waterranonkel gerichte inventarisatie uitgevoerd in 2012 werd de soort in de Jeker niet gevonden.

H6110 Pionierbegroeiingen op rotsbodem

Het habitatype komt voor op open, kalkrijke rotsranden van steile kalkhellingen en mergelgroeven. Het is een voedselarm en basenrijk milieu waar nauwelijks enige bodemvorming heeft plaatsgevonden. Voor dit habitatype kwalificeert slechts één plantengemeenschap, de associatie van Tengere veldmuur (13Aa1). Binnen de provinciale vegetatietypologie omvat KM, dat staat voor Pioniervegetatie op kalk, deze plantengemeenschap. De provinciale vegetatiecode is echter ruimer omschreven en omvat alle pioniersvegetaties op kalkrijke rotsbodems, ook die noordelijk zijn geëxposeerd. In het profielendocument zijn de eisen voor een goede structuur en functie van het habitatype expliciet beschreven. Alleen de provinciale KM-codes die voldoen aan de in het profielendocument gestelde standplaatseisen zijn op de habitattypenkaart ingetekend. Deze zijn gelegen bij de Duivelsgrot in het Poppelmondedal, groeve Duchateau en op de wand van de Oehoevallei. Op de habitattypenkaart is de Oehoevallei als vlak opgenomen, omdat het naast een verticale mergelwand eveneens meer horizontale delen, zoals brede richels en een bovenrand omvat. Zowel de verticale wand als de brede richels en de bovenrand kwalificeren voor het habitatype Pionierbegroeiingen op rotsbodem (H6110). Daar het habitatype niet vlakdekkend voorkomt, is de Oehoevallei, aangewezen als een complex van H6110 en H0000, opdat er ruimte blijft voor uitbreiding van het habitatype.

Vlak ten noorden van het Encibos ligt een perceel dat is aangewezen als een complex van H6110 en H6210, vanwege het voorkomen van kensoorten voor zowel H6110 (Ruige scheefkelk en Plat beemdgras) als H6210 (o.a. Geel zonneroosje en Gevinde kortsteel).

Zeven plantensoorten zijn aangewezen als typische soorten voor het habitatype H6110. Dit betreft: Berggamander, Stijf hardgras, Geel zonneroosje, Grote tijm, Kleine steentijm, Steenhoornbloem en Tengere veldmuur. Van deze typische soorten komen Geel zonneroosje, Grote tijm, Kleine steentijm, Steenhoornbloem en Tengere veldmuur in één of meer van de drie aangewezen percelen voor. Het actuele areaal op de Sint Pietersberg bedraagt voor het poppelmondedal bij de Duivelsgrot 0,076 ha, in de groeve Duchateau 0,22 ha en de wanden van de Oehoevallei beslaan ongeveer 1,46 ha. Afgerond komt dit tezamen neer op 1,76 ha.

H6210 Kalkgraslanden

Het habitatype Kalkgraslanden wordt gevormd door de associatie Kalkgrasland (15Aa1), de associatie van Ruige weegbree en Aarddistel (16Bc2) samen met de associaties van zomen en struwelen, bestaande uit de associatie van Dauwbraam en Marjolein (17Aa1a) en de associatie van Rozen en Liguster (37Ac4). Zowel voor associatie 17Aa1 als associatie 37Ac4 geldt dat deze in mozaïek moeten voorkomen met een goede zelfstandige vegetatie van het habitatype kalkgrasland (H6210). Daarnaast maken alle mozaïekvegetaties maximaal 50% van het habitatype uit.

Onderstaand zijn de binnen Sint Pietersberg & Jekerdal kwalificerende vegetatietypen voor H6210 weergegeven (tabel 1).

Prov. code	Codering Vegetatie van Nederland	Provinciale typologie
G14	15, 16Bc2, 17Aa1	Zeel soortenrijke graslandvegetaties van voornamelijk steile zuidhellingen op droge, voedselarme, kalkhoudende bodem
SD	37Ac4	Doornstruweel op voedselrijke, min of meer kalkrijke bodem

Tabel 1: Provinciale vegetatietypen voor H6210 (Kalkgrasland) binnen Pietersberg & Jekerdal.

Het habitatype komt voor over een oppervlakte van 0,81 ha. Het grootste gedeelte van dit areaal bevindt zich ten zuiden van de kannerheide en op de kannerheide zelf. Daarnaast komt kalkgrasland voor in complex met H0000, H6110 en H6230dkr in het poppelmondedal, ten westen van de kannerheide, groeve Duchateau en op de zonnebergweide.

H6230 Heischrale graslanden

De Associatie van Betonie en Gevinde kortsteel (19Aa4) vormt de basis voor dit habitatype. Van de provinciale vegetatietypologie kwalificeert het vegetatietype G13: Droog grasland op zure, kalkarme tot kalkvrije, vaak lemige bodem (Liggend walstro-Mannetjesereprijs type). Het habitatype H6230 komt voor op de oostflank van het Jekerdal (Kannerheide en Westhelling), alsmede op Plateau Noord.

De associatie van Betonie en Gevinde kortsteel (19Aa4) kan op één helling gezoneerd voorkomen met kalkgrasland en de associatie van Ruige weegbree en Aarddistel. Daarnaast is zij kenmerkend voor de bovenrand van kalkhellingen, op plaatsen waar de mergel bedekt is met een dunne laag grinderig-lemig

materiaal, dat van de terras omlaag is gespoeld. (Atlas van plantengemeenschappen in Nederland, pag. 184). Naast het gezoneerd voorkomen van 19Aa4 en 15Aa1 komen er in de associatie van Betonie en Gevinde kortsteel ook soorten voor van het glanshaverhooiland. Vandaar dat twee vlakken op plateau noord zijn aangewezen als een complex van heischraal grasland, kalkgrasland en H0000.

Op Plateau Noord is ten tijde van de provinciale kartering het vegetatietype aangemerkt als een Glanshaver hooiland (provinciale code G10). Het bodemtype op het plateau is FG, dat staat voor fluviale afzettingen ouder dan laat-pleistoceen, bestaande uit grind en grof zand. Bij veldbezoek bleek dat de situatie ter plekke beter kan worden omschreven als zandschraal. De bodem is zeer grindrijk, de begroeiing overwegend laag en vrij open (de bodem is goed zichtbaar). Op basis van het voorkomen van zandschrale soorten naast kamgraslandsoorten (resultaat van gerommel op het plateau waardoor ook soorten van de rijkere milieus nog aanwezig zijn) is dit deel van het plateau Noord aangewezen als H0000 met potentie voor schraal grasland (expert-judgement).

Het meest westelijk gelegen perceel op plateau Noord classificeert zich voor H6230 vanwege het voorkomen van Tormentiil (kK) en veel differentiërende soorten voor 19Aa4, waaronder Ruige leeuwetand, Kleine bevernel en Gewoon biggekruid. Vanwege het ontbreken van soorten voor kA 15Aa en kK 15Aa1 is dit perceel niet als kalkgrasland aangewezen.

Op de Kannerhei, bestaande uit drie percelen, is het middelste aangewezen als kalkgrasland. Het rechter deel is aangewezen als heischraal grasland. Dit wordt ondersteund door het voorkomen van kensoorten voor H6230 (o.a. Tormentiil) die zich met name concentreren in het oostelijke perceel en kensoorten voor H15Aa1 (o.a. Geelhartje) met name in het middelste perceel. Eveneens blijkt uit 4 gemaakte transectopnamen uit 1999 in een transect gelegen in het noordelijk deel van de kannerheide, dat er hier een gradiënt ligt van oost naar west van kenmerkende heischrale grasland soorten (Tormentiil e.d.) naar kalkgrasland soorten (Zeegroene zegge e.d.) (Alterra rapport heischrale graslanden, pag. 62). Tormentiil groeit op de Kannerhei bij voorkeur op de gradiënt van heischraal grasland naar kalkgrasland (Alterra rapport heischrale graslanden, pag. 72).

Het habitatype komt voor over een oppervlakte van 3,15 ha.

Geen van de voor dit habitatype in het profielendocument aangewezen typische soorten komt (nog) voor. De kwaliteit is matig omdat goed ontwikkelde vormen van het habitatype op de Sint Pietersberg niet meer voorkomen.

H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)

Voor het subtype A (glanshaver) kwalificeert de plantengemeenschap Glanshaverassociatie (16Bb1). Uit de provinciale typologie behoort het graslandtype G10; Hooiland op vochtige tot vrij droge, voedselrijke bodem (Glanshaver type), tot deze plantengemeenschap. Het vegetatietype zoals benoemd binnen de provinciale typologie is vrij ruim omschreven. Daardoor vallen ook voormalige akkers en landbouwgronden al vrij snel onder dit habitatype. Doordat op diverse plekken op de Sint Pietersberg grond is verplaatst of is opgebracht, is de relatie tussen vegetatie en oorspronkelijke abiotiek verstoord. Dit geldt ook voor de oorspronkelijk schrale gronden op de berg waar ten behoeve van landbouwdoeleinden bemesting is toegepast. Voor het lokaliseren van het habitatype op de Sint

Pietersberg is daarom niet alleen gekeken naar de huidige vegetatie maar ook naar het verleden en het bodemtype. Gronden met een enigszins oorspronkelijk schraal karakter die momenteel te voedselrijk zijn om te kwalificeren voor de schrale graslandtypen kalkgrasland en/of heischraal grasland zijn niet als Glanshaverhooiland aangemerkt, omdat er potenties voor deze habitattypen liggen. Voor deze locaties is het aannemelijk dat bij een gedegen verschrallingsbeheer (begrazing, hooien, plaggen etc.) kan worden ingezet op de ontwikkeling van heischrale - en/of kalkgraslanden.

Glanshaverhooiland wordt met name aangetroffen in de omgeving van de Zonneberghoeve. De actuele oppervlakte bedraagt 6,02 ha.

H9160B Eiken-haagbeukbossen (heuvelland)

Eiken-haagbeukenbossen komen voor op D'n Observant, de Kannerhei, het Cannerbos, het Encibos en op de Slavante nabij de Zonneberghoeve. Het areaal beslaat in totaal 31,04 ha. Daarnaast komt er nog 28,73 ha zoekgebied voor.

Dominantie van Klimop en (teveel) beschaduwing van de bosbodem maken de kwaliteit van het habitatype overwegend matig. In het westelijk deel van het Kannerbos (code provincie QFR) kwam blijkens een opname uit 1995 Boszegge en Donkersporig bosviooltje voor. Tegenwoordig (2012) komt er Gewone salomonszegel en Muskuskruid voor (een kenmerkende soort volgens profielendocument). Derhalve is dit deel aangewezen als zoekgebied voor H9160B. Het oostelijke deel van het Kannerbos heeft maar één strenge soort uit de vertaaltabel, Donkersporig bosviooltje. Er komt een karakteristieke soort voor uit het profielendocument voor H9160B, namelijk Muskuskruid (26-100, geclusterd). Voorts komt ook Gewone salomonszegel voor, een kensoort van klasse 43, Eiken-Haagbeukenbossen. De vegetatiecode van de provincie geeft aan dat het een goed ontwikkeld, niet verruigd bostype betreft, een FC. Daar wijst het voorkomen van Bosanemoon ook naar. Derhalve is het oostelijk deel van het Kannerbos als EikenHaagbeuken-bos (H9160B) aangewezen.

Binnen de provinciale vegetatietypologie kwalificeren onderstaande in het gebied Sint Pieters & Jekerdal gekarteerde vegetatietypen (tabel 2):

Prov. code	Codering Vegetatie van Nederland	Provinciale typologie
FC	43Aa5,43Ab1, 43 RG'n	Droog loofbos op voedselrijke bodem met goed ontwikkelde ondergroei
FC - FR	43Aa5,43Ab1, 43 RG'n, 43-SBB-RG'n	Droog loofbos op matig tot zeer voedselrijke bodem met een goed tot slecht ontwikkelde of verruigde ondergroei
FC - FCR	43Aa5,43Ab1, 43 RG'n	Droog loofbos op voedselrijke bodem met een goed ontwikkelde tot soortenarme of verruigde ondergroei
FC - QF	43Aa5,43Ab1f, 43 RG'n, 43-SBB-RG'n	Droog loofbos op matig tot voedselrijke bodem met een goed ontwikkelde ondergroei
FC – Kap	43Aa5,43Ab1, 43 RG'n	Droog loofbos op voedselrijke bodem met een goed ontwikkelde ondergroei en enkele gekapte bomen
FR - FC	43Aa5,43Ab1, 43 RG'n, 43-SBB-RG'n	Loofbos op matig tot zeer voedselrijke bodem met een soortenarme/verruigde tot goede ondergroei.
LAF	43Ab1, 43Aa5	Loofhoutaanplant met rijkere bosondergroei op voedselrijke bodem, soorten uit F-type zijn bepalend
LAFR	43Ab1, 43Aa5	Aangeplant loofhout met voor voedselrijke bossen kenmerkende soorten in de ondergroei, verruigd
QFR-LAFR	43Ab1, 43Aa5, SBB-43-d-g	Droog loofbos op matig voedselarme, lemige bodem met een minder soortenrijke ondergroei

Tabel 2: Provinciale vegetatietypen voor H9160B (Eiken-Haagbeukenbos) binnen Pietersberg & Jekerdal.

H0000 Overig Natura 2000-gebied

Vlakken kleiner dan 100m² (met uitzondering van H6110) kwalificeren niet voor een habitatype, tenzij de vlakken volledig omsloten zijn door een habitatype (mozaïek-situatie). In uitzondering hierop geldt deze regel voor het habitatype Pionierbegroeiingen op rotsbodem voor vlakken kleiner dan 10m². Voor het Eiken-haagbeukenbos geldt 1000m² als minimum areaaleis.

Vlakken met een oppervlakte van minder dan 0,01 ha dan wel kleiner dan de hierboven vermelde minimumarealen zijn als snijvlakken beoordeeld en automatisch toegekend aan H0000.

Checklist Natura 2000 Sint Pietersberg & Jekerdal

N2000-gebied geheel afgedekt?	Ja
Alle aangewezen typen op kaart?	Ja
Ook niet-aangewezen typen op kaart?	Nee
Methodiek op hoofdlijnen	Vegetatiekartering van de provincie en Natuurmonumenten, aangevuld met expert judgement uit het beheerplanproces en de luchtfoto/top10 kaart.
Vertaling en interpretatie van het basismateriaal volgens definities?	Ja
Extra SBB-vegetaties meegenomen?	Nee
Moeilijke typen	Nee
Hanteren mozaïektypen	OK
Beperkende criteria	OK
Onterechte filters/criteria?	Nee
Kwaliteit goed/matig aangegeven?	Nee
Onderliggende vegetatieopnamen	Ja, beschrijving provinciale vegetatietypologie.
Overige typen natuur opgenomen?	Nee
Geometrische nauwkeurigheid?	Onbekend, provinciale kartering hanteert geen standaardschaal
Complexen?	Ja
Percentages binnen complexen?	OK
Vlakken kleiner dan minimumoppervlak?	Alleen toegekend aan habitatype indien de kleine vlakken grenzen aan grotere kwalificerende vlakken.